

*Keramisch Museum Goedewaagen
'Glas uit Nieuw Buinen en de Kanaalstreek',
Collectie Henk Brans
09 juli t/m 30 september 2012*

Een bronsplaatje van een glasblazer, het straatnaambordje Glaslaan en enkele gebouwresten vormen de spaarzame herinneringen aan wat ooit het grootste glascentrum van Nederland was. 'Nieuw Buinen - glas', leerden generaties schoolkinderen. Een reputatie die stoelde op de stichting in juni 1838 van eerste glasfabriek in Nieuw Buinen door de Duitse ondernemer J.H.A. Thöne (1792-1860) uit Bad Driburg, Westfalen. Thöne, maar ook de uit Thüringen afkomstige glasblazer Heinz kwamen naar het Drentse dorp, omdat daar uitstekende turf voor de glasovens gedolven werd. Aart Goedewaagen II zei, toen hij in 1928 naar Nieuw Buinen reisde om daar persoonlijk turf voor zijn Goudse pijpenmakerij en aardewerkfabriek in te kopen, tegen zijn 10-jarige zoon Aart, dat in Nieuw Buinen Nederlands beste turf te koop was.

Thöne's fabriek werd in augustus 1893 overgenomen door A.J. Bakker. Een flessenfabrikant die met een ster merkte. De glasfabriek van Bakker aan het Noorderdiep sloot in 1937 haar deuren. Aan het eind van het Zuiderdiep, tegelijk het begin van de Glaslaan, vestigde Thöne's boekhouder J. Meursing in 1846 zijn eigen glasfabriek die uitgroeide tot Nederlands grootste producent van industrieel glas.

Medicinaal glaswerk, de bekende Eau de cologne- en Maggiflessen (foto 4), Bier- en wijnflessen, olie- en zuurcontainers, wekflessen – alles werd bij Meursing (later NV Nieuw Buiner Glasfabrieken) geblazen (foto 1).

Interessant genoeg leren 19^e eeuwse krantenknipsels dat aan deze glasblazerij ook een pottenbakkerij verbonden was voor de productie van smeltpotten. Onduidelijk is of toen ook modellen voorgedraaid werden (foto 2). Vakklieden uit Nieuw Buinen waren veel gevraagd. Philips haalde aan het eind van de 19^e eeuw voor haar lampenfabriek glasblazers uit Drenthe naar Eindhoven. Na de sluiting in 1967 van de Glasfabriek was er opnieuw sprake van een arbeidsmigratie, ditmaal naar Schiedam. Eerder was Voorheen Meursing verenigd met de Schiedammer Glasfabriek.

Kunstglas werd bij de genoemde, grote fabrieken niet geblazen, try-outs en speelse probeersels daargelaten. In de jaren 60 kreeg de Kanaalstreek nog wel twee glasblazerijen van kunstglas, die van G. Nanninga in Nieuw Buinen en Wilbrink in Musselkanaal (foto 5).

Voor het tweede jaar achtereenvolgens brengt het Keramisch Museum Goedewaagen nu een zomertentoonstelling over het Nieuw Buiner glas, daarbij geholpen door documentalist en verzamelaar Henk Niezing en verzamelaar Henk Brans. De documentatie van Henk Niezing vormt de basis voor een Powerpoint-catalogus die permanent in het museum gedraaid wordt. De sterk gegroeide collectie van Henk Brans – een echte glas-hoarder op rommelmarkten en in kringloopwinkels - staat centraal in de zomer-expositie.

Sichting Keramisch Museum Goedewaagen
Glaslaan 29, 9521 GG Nieuw Buinen
tel. 00.31.599616090
www.keramischmuseumgoedewaagen.nl
mail@keramischmuseumgoedewaagen.nl